

Климатичните промени, зелената сделка и таксономията за устойчиви финанси

ОСНОВАТА НА ЕС ЗА УСКОРЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ

ГЕОРГИ СТЕФАНОВ

ПОД
ПАТРОНАЖА НА

ОРГАНИЗАТОР

INNOVATION & CONSULTING LTD.
www.inno-con.de

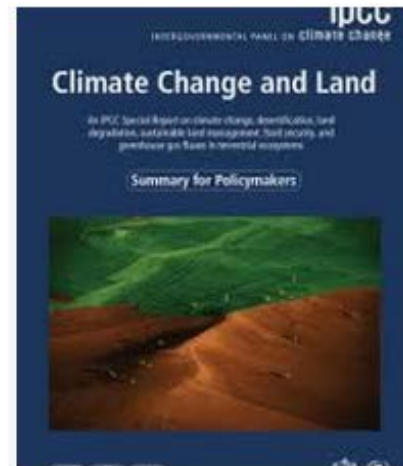
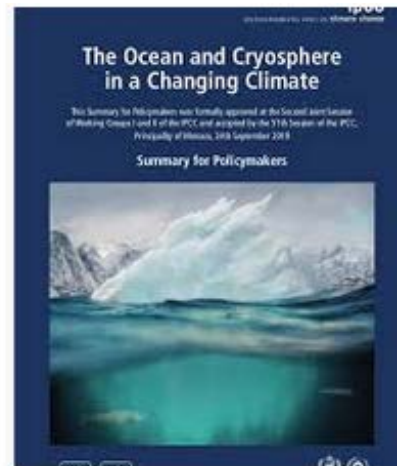
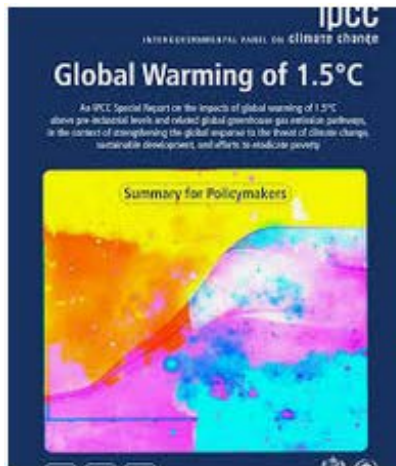
DOS-zertifiziert nach
DIN EN ISO 9001:2000
Reg.-Nr. 109277 OM
Datum: 2011-09-02

СПОНСОР

ECOMAX™

ЕКОМАКС ООД
www.ecomax.bg

Науката ни предупрежда

- [Междуправителствената комисия по изменението на климата](#) (IPCC) е независим научен орган, който оценява научната литература и предоставя жизненоважна научна информация за процеса на изменение на климата
- IPCC е най-известен със своята изчерпателност и [доклади за оценка](#), включващи резюмета за политиците, които са **широко признати като най-достоверните източници на информация** относно изменението на климата
- IPCC също изготвя кратки [специални доклади](#) и [технически документи](#) по конкретни въпроси

Тъжната истина за климатичния дебат ...

1990

SO, THIS CLIMATE CHANGE THING COULD BE A PROBLEM...

1995

CLIMATE CHANGE: DEFINITELY A PROBLEM.

2001

YEP, WE SHOULD REALLY BE GETTING ON WITH SORTING THIS OUT PRETTY SOON...

2007

LOOK, SORRY TO SOUND LIKE A BROKEN RECORD HERE...

2013

WE REALLY HAVE CHECKED AND WE'RE NOT MAKING THIS UP.

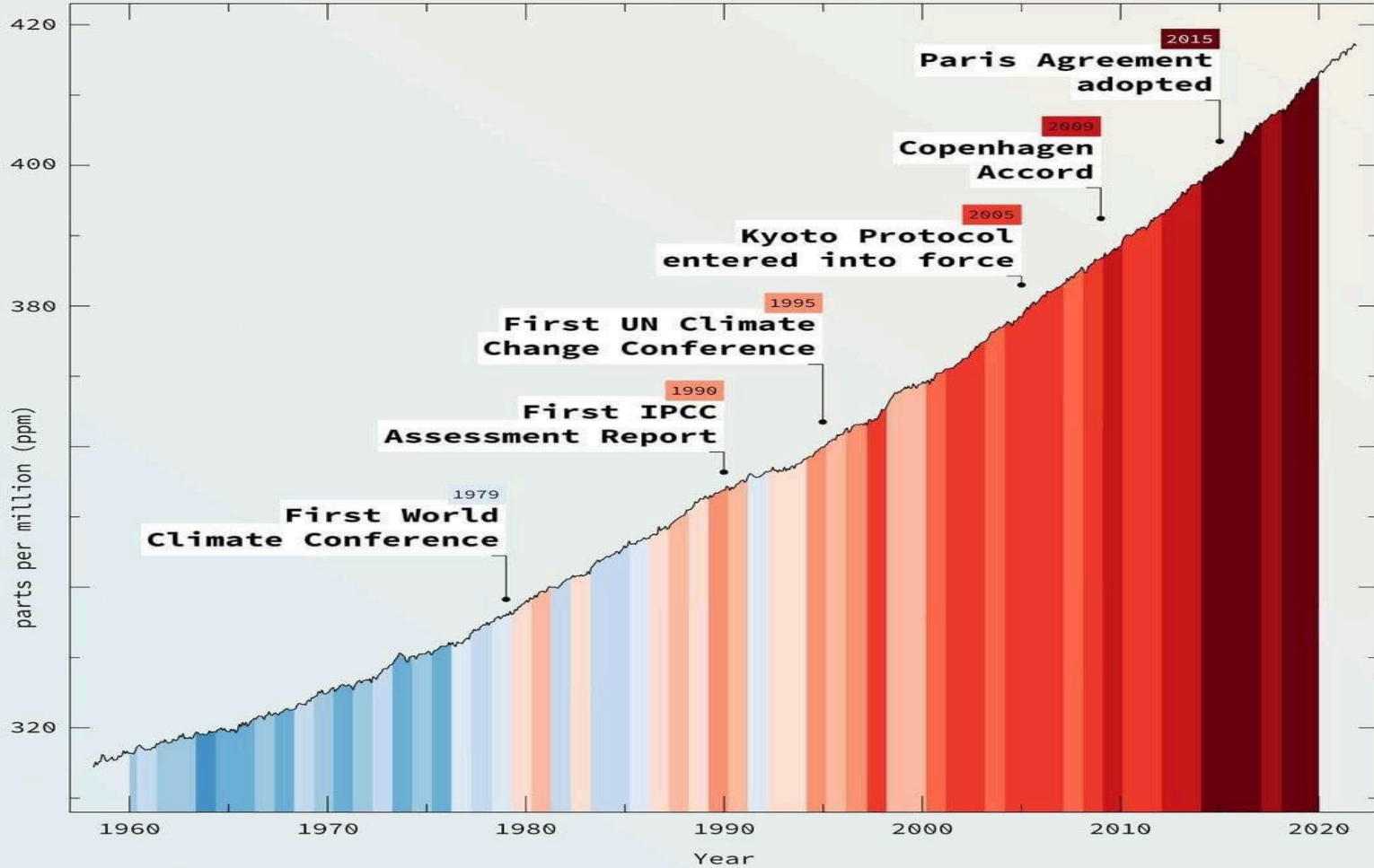
2019

IS THIS THING ON?

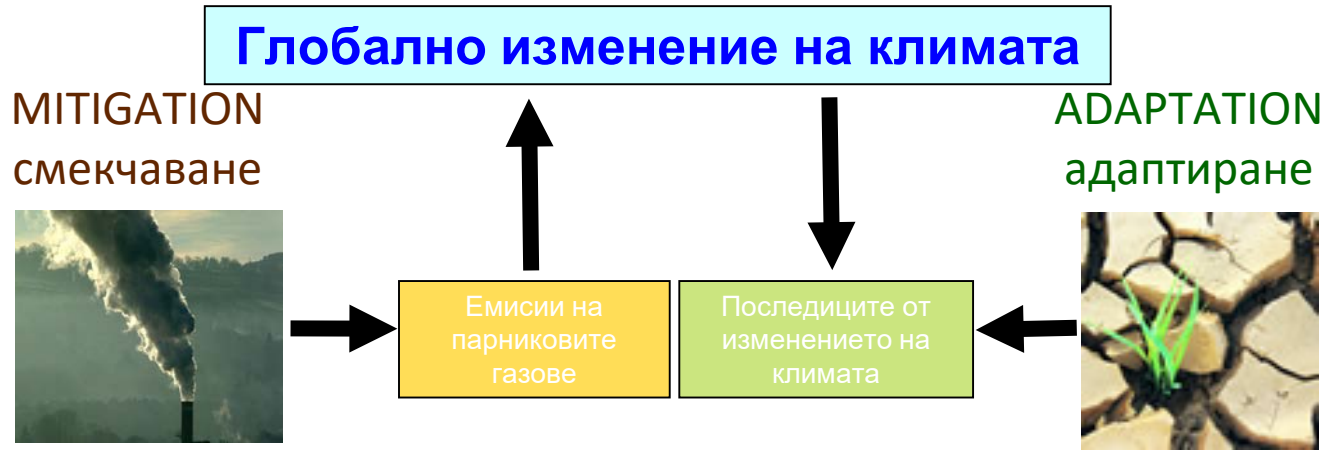
FORUM 28/9/19

Trends in Atmospheric CO₂ vs Global Temperature Change

Composite Graph of: Atmospheric CO₂ at Mauna Loa Observatory, December, 2021 – Scripps Institution of Oceanography & NOAA Global Monitoring Laboratory | #ShowYourStripes – Graphics & lead scientist: Ed Hawkins, National Centre for Atmospheric Science, University of Reading; Data: UK Met Office | Design by: sustentio [PG] | Licence: CC-BY

Адаптирането и смекчаването са взаимно допълващи се стратегии адресирани към повишените рискове, произтичащи от изменението на климата.

ДА: Ограничим затоплянето & другите промени в климатичната система

КАК: Намалим източниците / засилим естествените поглъщатели / абсорбиращи парниковите газове

ДА: Намалим уязвимостта и подобрим устойчивостта от въздействието на кл. промени

КАК: Управляваме промените - т.е., всички действия, които помагат за намаляване на вредните въздей-я

ПЪТНАТА КАРТА ОТ 2011 г. ЗА РАЗВИТИЕ НА НИСКОВЪГЛЕРОДНАТА ИКОНОМИКА ДО 2050г. И АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ – ФАКТОРИ И МЕРКИ.

ПЪРВИЯТ ДЪЛГОСРОЧЕН СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТ ЗА КЛИМАТА В ЕС.

ЗАЩОТО СЕ НУЖДАЕМ ОТ ЦЯЛОСТНА СТРАТЕГИЯ В ЕС?

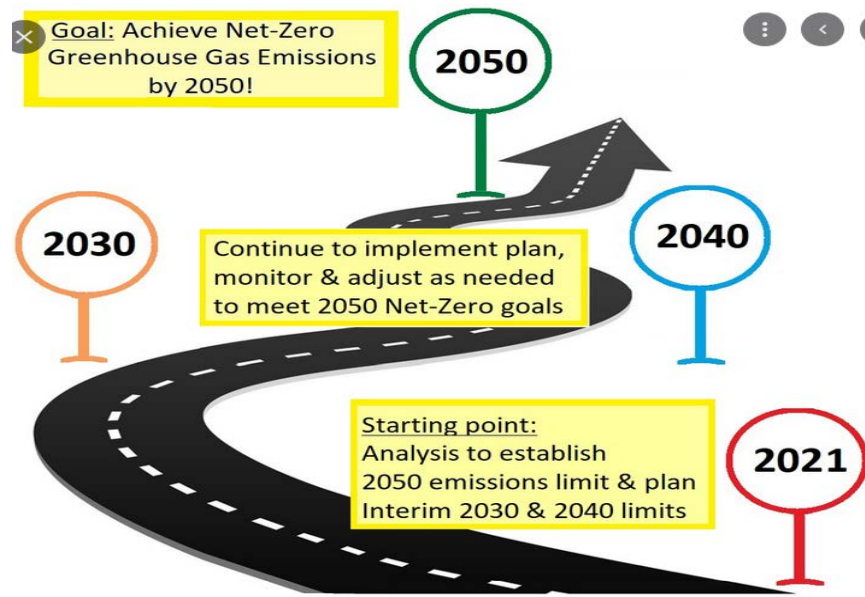

Figure 1 | Policy Convergence under the Energy Union. Source: European Commission

Цели за устойчиво развитие на ООН от 2015 г.

От 01.01.2016 г. в сила са 17 Цели за устойчиво развитие и 169 свързани с тях задачи, които са интегрирани и неделими. **Никога досега световните лидери не са поемали ангажимент за общи действия и усилия в толкова обширна и всеобща политическа програма.**

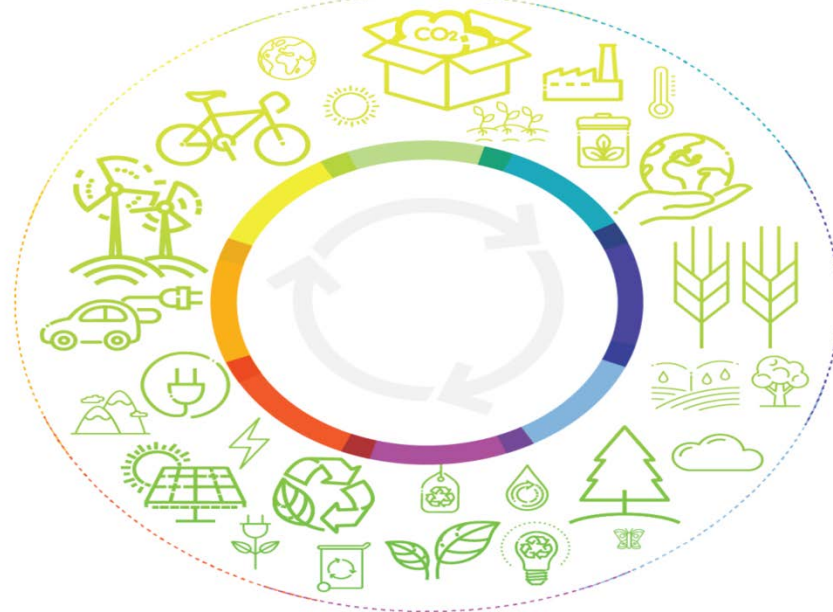
Светът поема заедно по пътя към устойчиво развитие постигане на световно развитие и взаимноизгодно сътрудничество, което може да донесе огромни ползи за всички страни и всички части на света.

Политическите лидери се ангажираха, че **всяка държава ще упражнява свободно, както и досега, пълен и постоянен суверенитет над всички свои богатства, природни ресурси и стопански дейности.**

Поеха ангажимент, че ще изпълняват Програмата за благото и в полза на всички, за днешното поколение и за бъдещите такива. За целта потвърждават ангажираността си към международното право и подчертават, че Програмата следва да се изпълнява по начин, съответстващ на правата и задълженията на държавите по силата на международното право.

“Чиста планета за всички” 2018

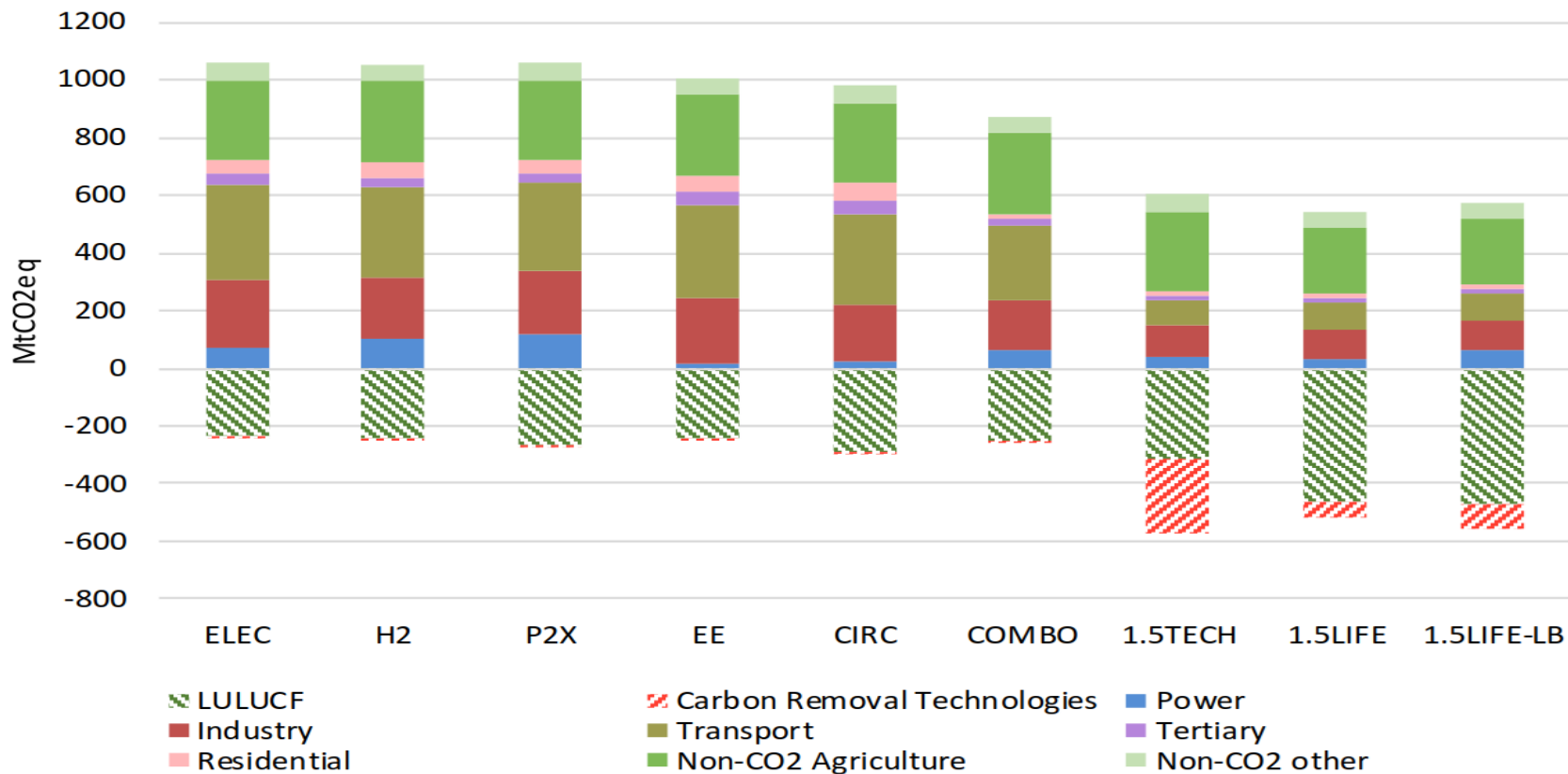
Европейска стратегическа дългосрочна визия до 2050 г. за просперираща, модерна, конкурентноспособна и неутрална по отношение на климата икономика

Цялата информация
8+1 СЦЕНАРИЯ

IN-DEPTH ANALYSIS

Figure 91: Sectoral emissions by 2050

ЕВРОПЕЙСКИ ПАКТ ЗА КЛИМАТА
И КЛИМАТИЧНИ ЗАКОНИ

ПРОМОТИРАНЕ
НА ЗЕЛЕНА
ЕНЕРГИЯ

УМЕН И
УСТОЙЧИВ ТРАНСПОРТ

НАДСТРОЯВАНЕ НА
ПО-ЗЕЛЕНА ИНДУСТРИЯ

ЕЛИМИНИРАНЕ НА
ЗАМЪРСЯВАНЕТО

Европейска зелена сделка

ЗАЩИТА НА
ПРИРОДАТА

ОТ ФЕРМАТА ДО
ТРАПЕЗАТА

ВОДЕЩА ДО ЗЕЛЕНА
ПРОМЯНА
ГЛОБАЛНО

ЕНЕРГИЙНО ЕФЕКТИВНИ
ДОМОВЕ

ФИНАНСИРАНЕ НА
ЗЕЛЕНИ ПРОЕКТИ

ЕКОЛОГИЧЕН ПРЕХОД ЗА
ВСИЧКИ

**Енергиен съюз и действия
в областта на климата**

Инвестиционен план

Привличане на
допълнителни инвестиции

**Стратегия за
професионални
умения**

Адаптиране на
работната сила

**Единен
цифров пазар**

Осигуряване на права
на гражданите
и потребителите

**Съюз на
капиталовите пазари**

Мобилизиране на финансиране
за чиста икономика

Кръговратна икономика

Постигане на ресурсно ефективна
и нисковъглеродна икономика

Иновация

Пазарно проникване на нови технологии,
създадени чрез научни изследвания

**КАК ФИНАНСОВИЯ СЕКТОР И БИЗНЕСА ЩЕ НАСОЧИ ИНВЕСТИЦИИТЕ ЗА
ПРЕДОЛЯВАНЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА
КЛИМАТА.**

**ЕВРОПЕЙСКАТА ТАКСОНОМИЯ ЗА УСТОЙЧИВИ СРЕДСТВА (EU Taxonomy)
и ESG ПОЛИТИКИТЕ**

и

**КАКВО ПРЕДСТОИ ПРЕЗ СЛЕДВАЩИТЕ ГОДИНИ И ДОКЪДЕ ЩЕ СТИГНАТ АМБИЦИИТЕ ЗА
КЛИМАТА НА ЕС ?**

<https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2019/09/25/sustainable-finance-council-agrees-position-on-a-unified-eu-classification-system/>

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2021.058.01.0001.01.BUL&toc=OJ%3AC%3A2021%3A058%3AFULL

Устойчиво финансиране

ЕС проучва как да направи съображенията за устойчивост неразделна част от своята финансова политика, за да подкрепи европейската зелена сделка

Преглед на устойчивото финансиране □

Работен поток на Комисията, който подкрепя целта на европейската зелена сделка за насочване на частните инвестиции към прехода към неутрална по отношение на климата икономика.

Корпоративно оповестяване на информация, свързана с климата □

Насоки за компаниите как да докладват за въздействието на техния бизнес върху климата и за въздействието на изменението на климата върху техния бизнес.

Международна платформа за устойчиво финансиране □

Форум за диалог между политиците, с цел увеличаване на размера на частния капитал, инвестиран в екологично устойчиви инвестиции

Таксономия на ЕС за устойчиви дейности □

Какво прави ЕС, за да създаде система за класификация в целия ЕС за устойчиви дейности.

Етикети на ЕС за еталонни показатели (климат, ESG) и оповестяване на ESG за сравнителни показатели □

Направете бенчмарк методологиите по-прозрачни, когато става въпрос за ESG и изложете стандарти за методологията на нисковъглеродните и ESG показатели в ЕС.

Европейски стандарт за зелени облигации □

Как един общоевропейски стандарт би могъл да насърчи пазарните участници да издават и инвестират в зелени облигации на ЕС и да подобрят ефективността и доверието на пазара.

Разкриване на информация, свързана с устойчивостта в сектора на финансовите услуги □

Какви са задълженията на производителите на финансови продукти и финансовите консултанти към крайните инвеститори.

https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance_en

ESG ПОЛИТИКИТЕ - НОВА РЕГУЛАТОРНА ПАРАДИГМА ЗА БИЗНЕСА ЗА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И ИНВЕСТИРАНЕ В БИЗНЕС РАЗВИТИЕ

- ❖ Регулаторната рамка на **ESG политиките** (*Environmental, Social and Governance*), които политики реално са отговорът на бизнеса за постигане на глобалните цели на ООН) ще стане напълно вградена в начина, по който предприятията работят в бъдеще, и ще включва всички участници на пазара.
- ❖ За да направи това, Европейската комисия обяви, че ще инвестира 1 трилион евро до 2030 г. Изчислено е също, че големите инвестиции в частния сектор ще възлизат на 2,5 трилиона евро през следващите 10 години. Регламентът на ЕС относно ESG също ще играе решаваща роля за изпълнението на тези ангажименти със значително въздействие върху бизнеса и върху дейността по дългово финансиране чрез капиталовите пазари.
- ❖ „Таксономията на ЕС е гръбнакът на регламента на ЕС ESG, тъй като предоставя ясна препратка за това кои дейности трябва да се считат за зелени и при какви условия. Очаква се Европейската комисия да предостави своята гледна точка за разширяването на настоящата екологична таксономия до сектори, които не са зелени, както и да покрие социални цели, след преглед на препоръките, съдържащи се в докладите.
- ❖ „Регулаторните промени ще се прилагат първо за големите компании в ЕС и можем да очакваме те постепенно да бъдат разширени и до по-малките компании, като в крайна сметка ще обхванат всички предприятия, включително компании извън ЕС, регистрирани на регулирани пазари в ЕС и дъщерни дружества в ЕС на компании извън ЕС“

ПОВЕЧЕ ЗА EGS

Европейската комисия публикува своя план за действие за устойчиво финансиране през 2018 г. с цел създаване на пътна карта за устойчиво финансиране в три категории:

- ❖ Пренасочване на капиталовите потоци към по-устойчива икономика;
- ❖ Интегриране на устойчивостта в управлението на риска;
- ❖ Насърчаване на прозрачност и дългосрочност.

Европейският съюз вече успешно е приложил три основни свързани регламента:

- ❖ **Регламент за показателите за климата (EC 2019/2089)** за подобряване на прозрачността и сравнимостта на методологиите за показатели, свързани с показателите за екологично, социално и корпоративно управление (ESG), като предоставя на инвеститорите яснота относно екологичната устойчивост на техните инвестиции;
- ❖ **Регламент за оповестяване на устойчивото финансиране (EC 2019/2088)** за пренасочване на капиталовите потоци към устойчиви инвестиции чрез увеличаване на прозрачността от страна на участниците на финансовите пазари и консултантите относно рисковете за устойчивостта, като същевременно се гарантира по-единна защита на крайните инвеститори;
- ❖ **Регламент за таксономията (EC 2020/852)**, който установява хармонизирана таксономия за класифициране на финансовите продукти като устойчиви на ниво ЕС, като допълнително насърчава инвестициите в устойчиви дейности, като същевременно се обръща внимание на опасенията, свързани с „зеленото измиване“;

Оттогава бяха въведени или обявени редица регулаторни мерки, свързани с ESG, които засягат начина, по който компаниите работят в рамките на Европейския съюз. Спазването на тези правила може да представлява предизвикателство за компаниите, които трябва да спазват необходимите разпоредби.

Защо ESG политиките имат значение?

ИЗГОТВЯНЕ НА АНАЛИЗИ И ОЦЕНКИ ЗА КОМПАНИИТЕ И ИНВЕСТИТОРИТЕ ОТГОВАРЯЩИ НА ESG КРИТЕРИИТЕ

- ❖ Докладване по Директива за докладване на корпоративната устойчивост (CSRD)
- ❖ Прилагане на Регламент на ЕС за зелените облигации (EUGBR)
- ❖ Прилагане на Директивата за надлежна проверка на корпоративната устойчивост (CSDDD)
- ❖ ESG представлява нов зелен инструмент за сертифициране
- ❖ Защото е свързан не само с нови рискове, но и с нови възможности...
- ❖ ESG политиките имат за цел да предотвратят фалшивото позеленяване (greenwashing) и да осигурят прозрачност на инвеститорите в рамките на три стълба:
 1. **Таксономия на ЕС:** научно обоснована обща класификация на икономически дейности, които се считат за „зелени“, т.е. като се гарантира, че те допринасят съществено за постигане на екологичните цели;
 2. **Нефинансови оповестявания:** изчерпателни оповестявания както за финансови, така и за нефинансови предприятия, предоставящи на инвеститорите прозрачна и сравнима информация при вземането на решения относно устойчиви инвестиции;
 3. **Продукти и етикети:** широк набор от инструменти за участници на пазара, инвеститори и държави за разработване на устойчиви инвестиционни решения, като същевременно предотвратяват „зелените“ промени.

Предисторията на Регламента за таксономията

С член 3, параграф 3 от Договора за Европейския съюз се **цели създаването на вътрешен пазар, който работи за устойчивото развитие на Европа**, основаващо се, наред с другото, на балансиран икономически растеж и високо равнище на защита и подобряване качеството на околната среда.

На 25 септември 2015 г. Общото събрание на ООН прие нова глобална рамка за устойчиво развитие — Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие (наричана по-нататък „Програмата до 2030 г.“). Програмата до 2030 г. има залегнали в основата си целите за устойчиво развитие (ЦУР) и обхваща трите измерения на устойчивостта: икономическо, социално и екологично. **В съобщението на Комисията от 22 ноември 2016 г. „Следващи стъпки към устойчиво европейско бъдеще“ се прави връзка между ЦУР и рамката на политиката на Съюза, за да се гарантира, че ЦУР се интегрират от самото начало във всички действия и политически инициативи на Съюза както в рамките на Съюза, така и на глобално равнище. В заключенията си от 20 юни 2017 г. Съветът потвърди ангажимента на Съюза и на неговите държави членки за цялостно, съгласувано, всеобхватно, интегрирано и ефективно изпълнение на Програмата до 2030 г. в тясно сътрудничество с партньорите и други заинтересовани страни. На 11 декември 2019 г. Комисията публикува своето съобщение относно Европейския зелен пакт.**

Парижкото споразумение, прието по Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата („Парижкото споразумение“) бе одобрено от Съюза на 5 октомври 2016 г.(3). В член 2, параграф 1, буква в) от Парижкото споразумение е заложена целта за по-решителни действия в отговор на изменението на климата чрез привеждане на капиталовите потоци в съответствие с целта за постигане на ниски емисии на парникови газове и устойчиво на климатичните изменения развитие, наред с други средства. **В тази връзка на 12 декември 2019 г. Европейският съвет прие заключения относно изменението на климата. С оглед на това настоящият регламент представлява ключова стъпка към постигането на целта за неутрален по отношение на климата Съюз до 2050 г.**

Устойчивостта и преходът към безопасна, неутрална по отношение на климата и устойчива на климатичните изменения кръгова икономика с ефективно използване на ресурсите са от решаващо значение за осигуряване на дългосрочната конкурентоспособност на икономиката на ЕС. Устойчивостта отдавна заема централно място в проекта на Съюза, а Договорът за Европейския съюз и Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) отразяват нейните социални и екологични измерения.

През декември 2016 г. Комисията възложи на експертна група на високо равнище да разработи цялостна и всеобхватна стратегия на Съюза за финансиране за устойчиво развитие. В публикувания на 31 януари 2018 г. доклад ([къса версия](#) и [дълга версия](#)) на експертната група на високо равнище се призовава за създаването на равнището на Съюза на технически надеждна система за класификация, която да внесе яснота относно това кои дейности трябва да се квалифицират като „зелени“ или „устойчиви“, като се започне със смекчаването на изменението на климата.

В своето съобщение от 8 март 2018 г. Комисията публикува своя план за действие относно финансиране за устойчив растеж, с който постави началото на амбициозна и всеобхватна стратегия за финансиране за устойчиво развитие. Една от целите, набелязани в посочения план за действие, е пренасочване на капиталовите потоци към устойчиви инвестиции, за да се постигне устойчив и приобщаващ растеж. Най-важната и неотложна мярка, предвидена в плана за действие, е създаването на единна система за класификация на устойчивите дейности. В плана за действие е отчетено, че пренасочването на капиталови потоци към дейности, които са по-тясно свързани с устойчивото развитие, трябва да се основава на общо цялостно разбиране за екологична устойчивост на дейностите и инвестициите. Като първа стъпка, установяването на ясни насоки относно дейностите, които се квалифицират като допринасящи за постигането на екологичните цели, следва да спомогне за осведомяване на инвеститорите относно инвестициите, финансиращи екологично устойчиви икономически дейности. На по-късен етап могат да бъдат разработени допълнителни насоки относно дейностите, които допринасят за други цели за устойчивост, включително социални цели.

Регламентът за таксономията – рамка за устойчиви инвестиции в ЕС

На 22.06.2020 г. в „Официален вестник на ЕС“ е публикуван [Регламент \(ЕС\) 2020/852](#) на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (наричан за краткост „Регламент за таксономията“) като част от законодателната рамка, насочена към по-добро опазване на околната среда. **Регламентът за таксономията е неотменна част от стратегията на ЕС за постигане на климатичните и екологичните цели, която е поставена на централно място във всички основни политики през следващите години.**

Непосредствената цел на регламента е да установи единни критерии за класифициране на инвестициите като устойчиви. Регламентът за таксономията обаче получава значително по-широко приложение в политиките на ЕС спрямо предмета и обхвата, които са предвидени в него. **Закрепени са приоритетите на Съюза в областта на екологията, както и основни принципи как тези цели следва да бъдат постигнати, като няма пречка установените критерии за устойчивост на инвестициите да се използват и за целите на механизми извън предвиденото в Регламента задължение за прозрачност на дейността на определени групи лица.** Приети след 22.06.2020 г. актове вече препращат към стандартите, които Регламентът за таксономията предвижда, което дава повод да се очаква значението му само да нараства в бъдеще.

По същество Регламентът за таксономията задължава тези групи лица да се съобразяват с установените в него изисквания за маркиране на дадена инвестиция като „екологично устойчива“. Така се постига уеднаквяване на стандартите на всички държави членки в тази насока и се осигурява повече прозрачност в установяването кои инвестиции действително са насочени към постигането на екологичните цели на ЕС. Прозрачността се постига чрез конкретни задължения за посочените три групи адресати на Регламента, както следва:

– по отношение на държавите членки – **установените критерии да залегнат като стандарти във всички изисквания към участниците на финансовите пазари или емитентите на финансови продукти или корпоративни облигации, предлагани на пазара като „екологично устойчиви“;**

– участниците на финансови пазари и емитентите на финансови продукти или корпоративни облигации посочват информация за екологичната цел или цели съгласно Регламента за таксономията, **които се преследват със съответната инвестиция; трябва да се предостави и описание как и до каква степен инвестицията е насочена към икономически дейности, които се класифицират като екологично устойчиви;**

– предходното правило се прилага и към финансови продукти, **които включват стимули за екологични характеристики, т.е. всички финансови продукти, които насърчават инвестиции в екологични сектори на икономиката;**

– **предприятията, които извършват дейност в обществен интерес и имат над 500 служители, както и предприятия-майки на групи, които съвкупно отговарят на тези критерии, са задължени да публикуват информация в нефинансовите си декларации или в консолидираната си нефинансова декларация.**

След уточняването на адресатите на Регламента и техните задължения, остава въпросът как се определя кои дейности са екологично устойчиви. В тази връзка Регламентът за таксономията установява изискване, съдържащо четири отделни критерия, които кумулативно трябва да са налице, ПЪРВИЯТ КРИТЕРИЙ:

- да допринася съществено за постигане на поне една от шестте формулирани в Регламента екологични цели;
- да не нанася съществена вреда на някоя от тези цели – Do No Significant Harm principle (DNSH);
- да се осъществява при спазване на минимални гаранции за осигуряване и ненаанасяне на вреда на правата на човека, включително основни конвенции на Международната организация на труда към ООН;
- да отговаря на техническите критерии за проверка на изискванията за всяка от конкретните цели, които са установени в делегирани регламенти, приети от Европейската комисия.

Посочените 6 цели са следните:

1. Смекчаване на изменението на климата.
2. Адаптиране към промените на климата.
3. Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси.
4. Преход към кръгова икономика.
5. Предотвратяване и контрол на замърсяването.
6. Защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите.

Вторият критерий – да не се нанася съществена вреда на някоя от тези цели – включва конкретни показатели, които са залегнали в Регламента и ще бъдат доразвити в законодателството на ЕС.

Третият критерий предполага да не се стига до значителна вреда върху принципите за защита на правата на човека, включително икономическите и социалните права.

На последно място, **четвъртият критерий** трябва да бъде конкретизиран в делегирани регламенти на Европейската комисия – по един за всяка от шестте екологични цели. Тези делегирани регламенти ще уточнят параметрите за установяване на спазването на изискванията за екологична устойчивост.

Първите два от тях – по цели 1 и 2 – следваше да са приети до 31.12.2021 г., [а другите до края на 2022 година](#). Досега Европейската комисия е одобрила само един проект на общ делегиран регламент по първите две цели, като в момента тече законодателна процедура по приемането му. **Регламентът за таксономията започва да се прилага в пълния си обем за съответната цел едва когато има приет делегиран акт за нея.**

Регламентът за таксономията се свързва с редица други екологични инициативи на ЕС – например правилата за еко-етикетиране. Освен това принципът да не се нанасят значителни вреди DNSH на основните цели е залегнал в Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост, като спазването на този принцип е изискване за одобряване на проектите, предложени от държавите членки в рамките на техните планове за възстановяване и устойчивост.

Този принцип освен това е включен и в документите за Рамковата научноизследователска програма „Хоризонт Европа“.

Въпреки забавянето при приемането на делегираните регламенти, предвидени в Регламента за таксономията, може да се очаква, че в бъдеще създадената рамка за оценка на екологично устойчиви икономически дейности ще придобива все по-голямо значение, а **DNSH принципът започва да се прилага активно по всички направления и изисквания.**

Технически насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост.

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА „ПРИНЦИПЪТ ЗА НЕНАНАСЯНЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИ ВРЕДИ“ Do No Significant Harm Principle ?

За целите на Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост принципът за ненанасяне на значителни вреди трябва да се тълкува по смисъла на член 17 от Регламента за таксономията за устойчиви финанси. В този член се определя какво представлява „значителна вреда“ за шестте екологични цели, обхванати от Регламента за таксономията:

1. Счита се, че дадена **дейност нанася значителни вреди** на смекчаването на последиците от изменението на климата, **ако води до значителни емисии на парникови газове;**
2. Счита се, че дадена дейност **нанася значителни вреди** на адаптирането към изменението на климата, **ако води до повишено неблагоприятно въздействие върху настоящия и очаквания бъдещ климат, върху самата дейност или върху хората, природата или активите;**

3. Счита се, че дадена **дейност нанася значителни вреди** на устойчивото използване и опазването на водните и морските ресурси, **ако влошава доброто екологично състояние или добрия екологичен потенциал на водните обекти, включително на повърхностните и подземните води, или ако влошава доброто екологично състояние на морските води;**

4. Счита се, че дадена **дейност нанася значителни вреди** на кръговата икономика, включително предотвратяването на образуването на отпадъци и рециклирането, **ако води до значителна неефективност при използването на материали или при прякото или непряко използване на природни ресурси, или ако води до значително увеличаване на генерирането, изгарянето или обезвреждането на отпадъци, или ако дългосрочното обезвреждане на отпадъци може значително и трайно да навреди на околната среда;**

5. Счита се, че дадена дейност **нанася значителни вреди** на предотвратяването и контрола на замърсяването, **ако води до значително увеличаване на емисиите на замърсители във въздуха, водите или земята;**

6. Счита се, че дадена дейност **нанася значителни вреди** на опазването и възстановяването на биологичното разнообразие и екосистемите, **ако нанася значителни вреди на доброто състояние и устойчивостта на екосистемите или влошава природозащитния статус на местообитанията и видовете, включително на тези, които са от интерес за Съюза.**

ИЗВОДИ И ЗАКЛЮЧЕНИЯ ЗА ТАКСОНОМИЯТА

Предлагането на финансови продукти, насочени към екологично устойчиви цели, е ефективен начин за насочване на частните инвестиции към устойчиви дейности. Изискванията за предлагането на финансови продукти или корпоративни облигации като екологично устойчиви инвестиции, включително предвидените от държавите членки и Съюза изисквания, с които да се позволи на участниците на финансовите пазари и емитентите да използват съответните национални маркировки, целят повишаване на доверието на инвеститорите и на тяхната осведоменост за екологичното въздействие на тези финансови продукти или корпоративни облигации, внасяне на яснота и преодоляване на опасенията относно заблуждаващите твърдения за екологосъобразност.

В контекста на Регламент за таксономията под „**заблуждаващи твърдения за екологосъобразност**“ се разбират практики за **придобиване на нелоялно конкурентно предимство чрез предлагане на финансови продукти като екологосъобразни**, като в действителност те не отговарят на основните екологични стандарти. Понастоящем схеми за маркировка са въведени в няколко държави членки. Съществуващите схеми се основават на различни класификационни системи за екологично устойчивите икономически дейности. Като се имат предвид политическите ангажименти, поети в рамките на Парижкото споразумение и на равнището на Съюза, може да се очаква, че все повече държави членки ще въведат схеми за маркировка или ще наложат други изисквания към участниците на финансовите пазари или емитентите по отношение на стимулите за финансови продукти или корпоративни облигации, като екологично устойчиви. **В такива случаи държавите членки биха използвали своите национални класификационни системи, за да определят кои инвестиции се квалифицират като устойчиви.** Ако тези национални схеми за маркировка или изисквания използват различни критерии за определяне коя икономическа дейност да се квалифицира като икономически устойчива, инвеститорите не биха имали стимул да инвестират в чужбина поради трудностите при сравняването на различните инвестиционни възможности.

Освен това **икономическите оператори, които желаят да привличат инвестиции от целия Съюз, би трябвало да отговарят на различни критерии в различните държави членки, за да може дейностите им да бъдат квалифицирани като екологично устойчиви.** По този начин липсата на единни критерии би довело до по-високи разходи и значително ще демотивира икономическите оператори при достъпа до трансграничните капиталови пазари за целите на устойчивите инвестиции.

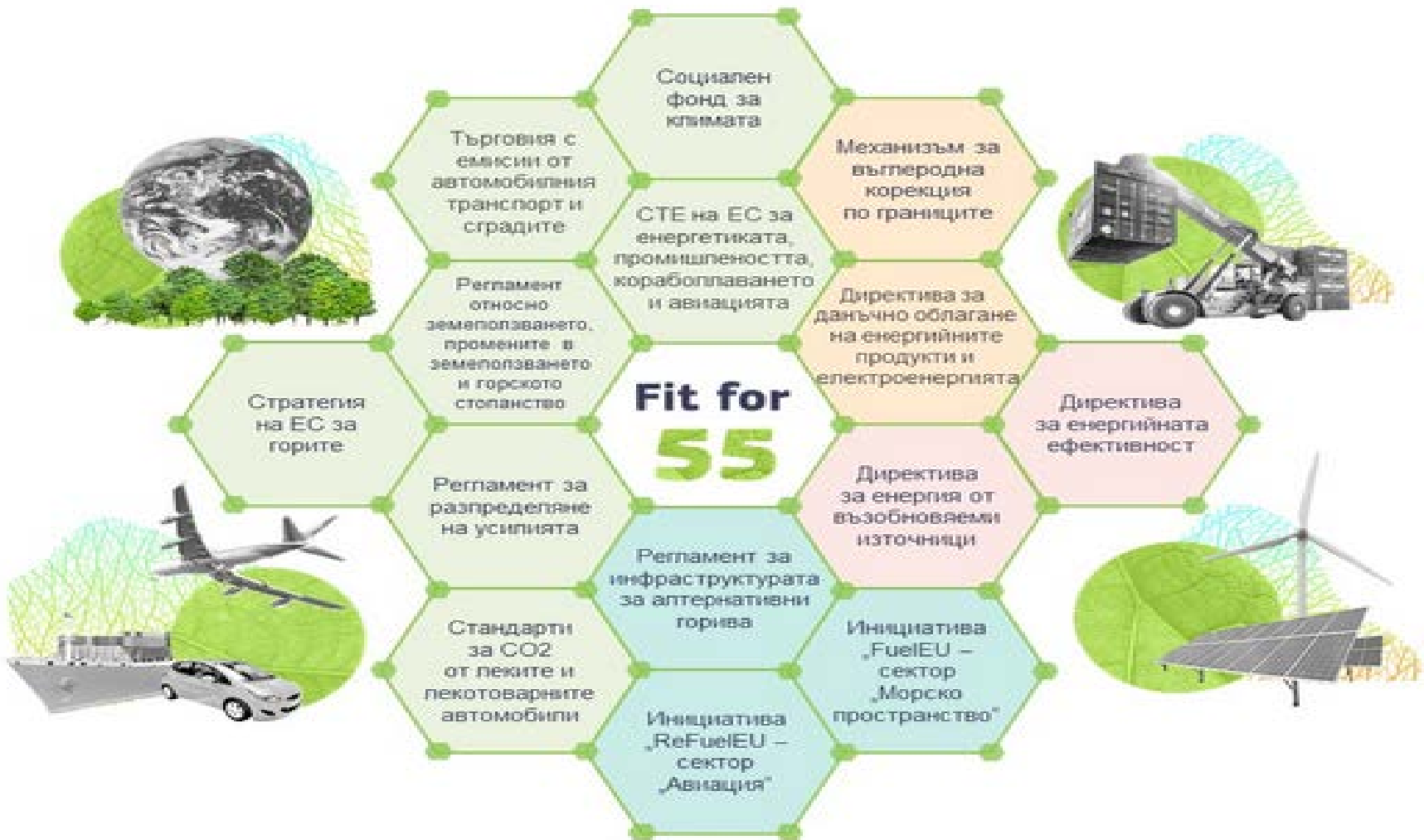
Предизвикателство: Да мислим отвъд „Мисия 0“

Някои цели на Европейския зелен пакт в областта на околната среда и климата:

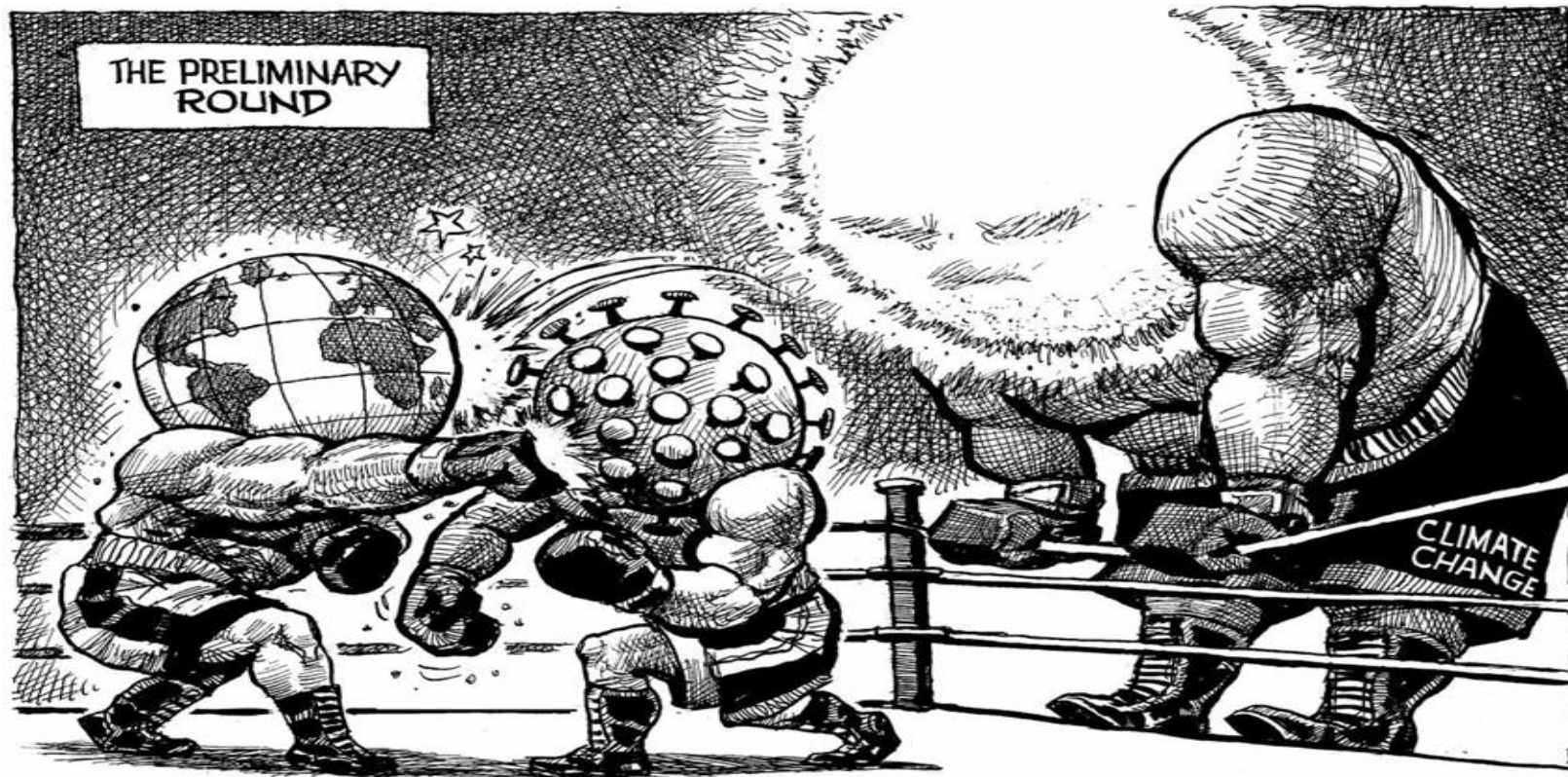
1. Климатична неутралност в Европейския съюз до 2050 г. (нетни нулеви емисии)
2. Съкращаване на въглеродните емисии с 55% до 2030 г.
3. Намаляване на преждевременните смъртни случаи от замърсяване на въздуха с 55%
4. Намаляване на пластмасовото замърсяване във водите с 50%
5. Намаляване на отделянето на микропластмаси в околната среда с 30%
6. Намаляване на загубата на хранителни вещества в почвите с 50%
7. Намаляване на употребата на химически пестициди с 50%
8. Намаляване на броя на хората, засегнати от шумово замърсяване от транспорта с 30%
9. Намаляване на генерирането на битови отпадъци с 50%

https://ec.europa.eu/clima/policies/eu-climate-action/2030_ctp_en

https://ec.europa.eu/environment/strategy/zero-pollution-action-plan_en

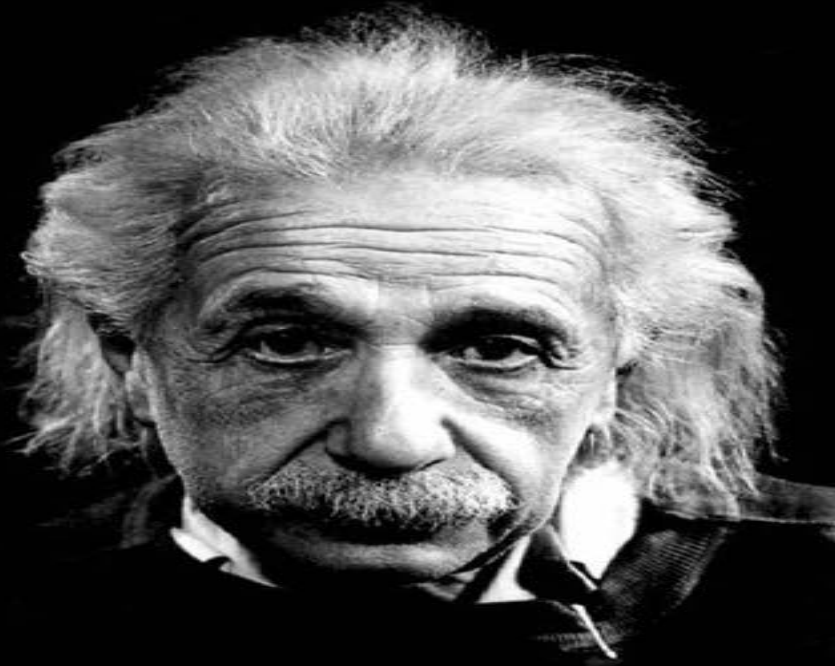

COVID-19 crisis and climate ambition - what next?

10 Key Solutions Needed to Reduce Greenhouse Gas Emissions

- 1.** **PHASE OUT** coal plants
- 2.** **INVEST** in clean energy & efficiency
- 3.** **RETROFIT** buildings
- 4.** **DECARBONIZE** cement, steel & plastics
- 5.** **SHIFT** to electric vehicles
- 6.** **INCREASE** public transport
- 7.** **DECARBONIZE** aviation and shipping
- 8.** **HALT** deforestation & **RESTORE** degraded lands
- 9.** **REDUCE** food loss and waste
- 10.** **EAT** more plants & less meat

'It takes a new way of thinking to solve the problems that we created by the old way of thinking'

"Трябва нов начин на мислене за решаване на проблемите, които ние сме създали поради стария модел на мислене"

30 ПОЛЕЗИНИ ИЗТОЧНИКА НА ИНФОРМАЦИЯ за разработване на пътна карта за декарбонизация, които следва да се вземат предвид:

WWF България, анализи:

1) - Доклад, март 2019 г. – „Справедлив преход - сценарии за развитие“

Пълно издание на български, 279 страници: http://d2ouvy59p0dg6k.cloudfront.net/downloads/web_spravedliv_prehod_osnoven_doklad_prilojenia_low_res.pdf

Съкратено издание на български, 92 страници: https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/spravedliv_prehod_low_res_2.pdf

Докладът дава цялостна картина на ситуацията в региона и разглежда три сценарии за развитие на ЮВР, базирани на реалното състояние в общините, икономиката и демографията основно насочени към Бобов дол и Перник;

2) - Доклад, февруари 2020 г. – „Справедливия енергиен преход – път към въглеродна неутралност“ – препоръки за промяна на политиките

Българска версия: https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/wwf_kohle_positionspapier_bg_corr_ety_low_res.pdf

Докладът прави анализ на политиките за справедлив преход на ниво ЕС и БГ, като отправя конкретни препоръки за тяхната актуализация на местно, регионално, национално и ЕС ниво;

3) - Доклад, април 2021 г. – „Новите работни места, преход от въглища към модерна икономика“

Българска версия, 120 страници: https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/situacionen_analizbgweb020721.pdf

Докладът надгражда първите два и дава конкретни предложения за най-приложимите икономическите дейности в ЮВР, базирани на допустимостта и ограниченията на икономическите дейности, които ще бъдат финансирани по Фонда за справедлив преход. Има и глава с препоръки за Стара Загора;

4) - Доклад и WWF инструмент за оценка на Териториалните планове за справедлив преход

Има го преведен на 4 езика: <https://just-transitions-plan.wwf.eu/bg/resources>

Инструментът позволява да се направи оценка за ефективността на проектите в Териториалните планове за справедлив преход. Той е насочен към политиките, общините, гражданското общество и други партньори, участващи в разработването на планове, за да предостави информация за това какво прави един план добър и да им даде възможност да се оцени качеството на плана по време на неговото развитие.

Пътната карта следва да вземе предвид следните **анализи**:

Център за изследване на демокрацията, анализи:

5) - Доклад, юни 2021 г. – „Сценарии за възстановяване и постигане на въглероден неутралитет на България до 2050 г. “

Policy brief, 20 страници: <https://csd.bg/bg/publications/publication/green-recovery-pathways-to-bulgarias-carbon-neutrality-by-2050/>

Брийфът стъпва на разработените преди две години 3 сценария за цялостна декарбонизацията на сектор енергетика в България, като обосновава защо следващите 3 до 7 години са от решаващо значение за стартиране на прехода към зелена икономика и реализирането на богатите възможности за иновации;

6) - Доклад, септември 2021 г. – „Териториални планове за справедлив преход“ Наръчник за създаването на рамка за сравнителна оценка на стратегическите документи

Само английска версия, 39 страници: <https://csd.bg/bg/publications/publication/territorial-just-transition-plans/>

Наръчникът представя рамка за сравнителна оценка на Териториалните планове за справедлив преход. Той е предназначена както за политици, така и за енергийни експерти, които могат да я използват за подобряването на финалните версии на стратегическите документи;

7) - Доклад, септември 2021 г. – „Насърчаване на конструктивния капитал в България. Иновации в регионите и развитие на частния сектор“

Само английска версия, 83 страници: <https://csd.bg/bg/publications/publication/promoting-constructive-capital-in-bulgaria/>

Докладът представя програма за действие за привличане на конструктивен капитал. Програмата е базирана на анализ на европейски и национални стратегически документи и консултации с ключови представители на бизнеса в шестте района за планиране на страната.

Пътната карта да се съобрази със следните **стратегически документи:**

Европейска комисия

8) - 28.11.2018 г. „Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика“

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52018DC0773>

Целта на дългосрочна стратегия е да потвърди ангажимента на Европа да поеме водещата роля в глобалните действия в областта на климата и да представи визия, която може да доведе до постигане до 2050 г. на нулеви нетни емисии на парникови газове чрез социално справедлив преход по икономически ефективен начин;

9) - 17.09.2020 Impact assessment EC – staff working document

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020SC0176>

Оценката обосновава увеличението на амбициите за намаляване на емисиите на парникови газове за 2030 г. От -40% на -55%. Фокусира се върху необходимостта от адаптиране на архитектурата на политиките за постигане на повишената амбиция на ЕС за намаляване на парникови газове за 2030 г.;

10) - 17.12.2019 г. Европейски зелен пакт (Зелената сделка) и пътната карта за прилагането на Зелената сделка

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_bg

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1576150542719&uri=COM%3A2019%3A640%3AFIN>

С Пакта се подновява и засилва ангажиментът на Комисията за справяне с предизвикателствата, свързани с климатичната криза и деградирането на околната среда, като се определя като определяща и приоритетна задача на настоящото поколение.

Европейският зелен пакт представлява отговор на тези предизвикателства. Това е нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на ЕС в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, в която през 2050 г. няма да има нетни емисии на парникови газове и икономическият растеж не зависи от използването на ресурси.

Пътната карта да се съобрази със следното **законодателство:**

Европейска комисия и Европейски парламент

11) - 14.03.2019 г. Резолюция на Европейския парламент относно изменението на климата

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0217_BG.html

Резолюцията дава доста описателни аргументи за европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика, която трябва да бъде в съответствие с Парижкото споразумение;

12) - 17.12.2019 г. Европейски зелен пакт (Зелената сделка) и пътната карта за прилагането на Зелената сделка

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_bg

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1576150542719&uri=COM%3A2019%3A640%3AFIN>

С Пакта се подновява и засилва ангажиментът на Комисията за справяне с предизвикателствата, свързани с климатичната криза и деградирането на околната среда, като се определя като определяща и приоритетна задача на настоящото поколение.

Европейският зелен пакт представлява отговор на тези предизвикателства. Това е нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на ЕС в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, в която през 2050 г. няма да има нетни емисии на парникови газове и икономическият растеж не зависи от използването на ресурси;

13) - 15.01.2020 г. Резолюция на Европейския парламент за Зелената сделка

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0005_EN.html

Резолюцията е в подкрепа и споделя ангажимента на ЕК да превърне ЕС в по-здравословно, устойчиво, справедливо и проспериращо общество с нетни нулеви емисии. Има доста описателни аргументи.

Пътната карта да се съобрази със следното **законодателство**:

Европейска комисия и Европейски парламент

14) - 21.06.2021 г. Европейски закон за климата + Фонда за Справедлив преход

https://ec.europa.eu/clima/eu-action/european-green-deal/european-climate-law_bg

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32021R1119>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32021R1056>

Законът следва да предоставят възможност на всички сектори на икономиката на Съюза да се подпомогнат за обезпечаване на водещата роля на промишлеността за развитие на иновациите в световен мащаб. Благодарение на регулаторната уредба на Съюза и усилията на промишлеността е възможно икономическият растеж да не се свързва с емисиите на парникови газове. Например между 1990 г. и 2019 г. емисиите на парникови газове на Съюза бяха намалени с 24 %, а през същия този период икономиката отбеляза растеж от 60 %;

15) - 11.12.2018 г. Регламент за създаването на енергийния съюз

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32018R1999>

Този регламент е спойката, която свързва амбициите за климата за 2030 и 2050 г. с реалността в енергетиката и на практика създава механизма за управление на свързване на процесите;

16) - 14.07.2021 г. Fit to 55% - Подготвени за 55%

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/IP_21_3541

С Пакта се подновява и засилва ангажиментът на Комисията за справяне с предизвикателствата, свързани с климатичната криза и деградирането на околната среда, като се определя като определяща и приоритетна задача на настоящото поколение.

Европейският зелен пакт представлява отговор на тези предизвикателства. Това е нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на ЕС в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, в която през 2050 г. няма да има нетни емисии на парникови газове и икономическият растеж не зависи от използването на ресурси;

17) - 14.07.2021 г. Предложения за ревизия и промени на директивата за БЕИ – RED II

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A52021PC0557&fbclid=IwAR0uDzuXZEDHY3smXfz7o8kuMF6Y9qjsHdD3ltszMIlnA_5dHaYvEUy-62Wc

Пътната карта да се съобрази със следните **финансови аспекти и** **регламенти:**

Европейска комисия

18) - 14.03.2019 г. Европейската таксономия за устойчиви средства

https://ec.europa.eu/info/publications/210421-sustainable-finance-communication_bg

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32020R0852>

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=PI_COM:C\(2021\)2800](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=PI_COM:C(2021)2800)

DNSH https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/c2021_1054_en.pdf

„Регламентът за таксономията“ беше предложен в рамките на приетия по-рано План за действие на Комисията „Финансиране за устойчив растеж“ от март 2018 г., с който се въвежда амбициозна и цялостна стратегия за финансирането за устойчиво развитие с цел пренасочване на капиталовите потоци в подкрепа на създаването на устойчив и приобщаващ растеж.

Регламентът за таксономията е важен фактор за увеличаване на устойчивите инвестиции и съответно за изпълнението на Европейския зелен пакт като част от действията на ЕС в отговор на предизвикателствата в областта на климата и околната среда. В него за дружествата и инвеститорите се предвиждат еднообразни критерии, въз основа на които да се определя кои икономически дейности може да се смятат за екологично устойчиви (т.е. допринасящи съществено за постигането на екологичните цели на ЕС, например смекчаване на изменението на климата, като същевременно не нанасят значителни вреди във връзка с постигането на другите екологични цели), като така се цели повишаване на прозрачността и последователността при класифицирането на тези дейности и се ограничава рискът от заблуждаващи твърдения за екологосъобразност и разпокъсване на съответните пазари.

Инвеститорите имат право да продължат да инвестират, както желаят, и с Регламента за таксономията не се налага задължението те да инвестират само в онези икономически дейности, които отговарят на определени критерии, като в същото време, обаче чрез инструмента за оценка Do Not Significant Harm Principle се налагат органичния към инвестициите, които се фокусират върху изкопаемите горива, чл. 19 (Изисквания по отношение на техническите критерии за проверка), параграф 3;

19) - European Green Deal Investment plan. Планът за инвестиции към Европейския зелен пакт, включително Механизъмът за справедлив преход

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/qanda_20_24

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_20_48

Планът цели да мобилизирани най-малко 1 трилион евро устойчиви инвестиции през следващото десетилетие. Част от плана, а именно Механизъмът за справедлив преход, ще бъде насочен към осъществяването на справедлив и равнопоставен екологичен преход. Чрез него ще бъдат мобилизирани най-малко 100 млрд. евро инвестиции за периода 2021—2027 г. в подкрепа на работниците и гражданите в най-силно засегнатите от прехода региони.

Пътната карта да се съобрази със следните **финансови аспекти и**
регламенти:

Европейска комисия

20) - Механизъмът за възстановяване и устойчивост

https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_bg

https://europa.eu/next-generation-eu/index_bg

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2021:057:FULL&from=EN#ntc19-L_2021057BG.01006301-E0019

Временен инструмент за стимулиране на възстановяването от пандемията. Представлява най-големият пакет от стимули, финансиран някога в Европа. Възстановяването на Европа след COVID-19 ще бъде подпомогнато с общо 2,018 трилиона евро по текущи цени в посока на една по-екологична, по-цифрова и по-устойчива Европа. Половината от средствата по Фонда за справедлив преход идват от този финансов инструмент;

21) - Иновационен фонд

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/IP_21_5473

https://ec.europa.eu/clima/eu-action/funding-climate-action/innovation-fund_en

https://ec.europa.eu/clima/eu-action/funding-climate-action/innovation-fund/large-scale-projects_en

Фондът за иновации отваря отново финансиране по фонда за Иновации в размер на 1,5 млрд. евро и срок за кандидатстване до 03.03.2022 г., като България е единствената държава членка, която не излъчила focal point за използването на този финансов инструмент за декарбонизация.

Други полезни информационни **източници за комуникации:**

Европейска комисия

22) - Брошура: **Going climate-neutral by 2050**

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/92f6d5bc-76bc-11e9-9f05-01aa75ed71a1>

23) - FactSheet по секторите на зелената сделка

https://ec.europa.eu/info/publications/delivering-european-green-deal_bg

24) - FactSheet **EU Energy market and Energy prices + ToolBox factsheet**

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/FS_21_5212

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/FS_21_5213

25) - Q&A from the EC

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/qanda_21_3544

26) - Fit to 55% - архитектурата

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_21_3671

27) - Енергетиката в цифри

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_21_3672

28) - Аудиовизуални материали

<https://audiovisual.ec.europa.eu/en/topnews/M-006762>

29) - Facts and Figures – Механизма за възстановяване и устойчивост

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d3e77637-a963-11eb-9585-01aa75ed71a1/language-bg>

30) - Just Transition Mechanism, брошура

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5469b951-3744-11ea-ba6e-01aa75ed71a1/language-en>

БЛАГОДАРЯ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО!

ГЕОРГИ СТЕФАНОВ

georgiceie@gmail.com

ПОД
ПАТРОНАЖА НА

ОРГАНИЗАТОР

INNOVATION & CONSULTING LTD.
www.inno-con.de

DOS-zertiziert nach
DIN EN ISO 9001:2000
Reg.-Nr. 109277 OM
Datum: 2011-09-02

СПОНСОР

ЕСОМАХ™

ЕКОМАКС ООД
www.ecomax.bg